

**VARHAISKASVATUKSEN
TOIMINTASUUNNITELMA
2025-2026**

1 VARHAISKASVATUKSESTA YLEENSÄ.....	2
1.1 Kuvaus Vesilahden varhaiskasvatustoimijoista	3
1.2 Kuntastrategian painopisteiden mukaiset tavoitteet	3
1.3 Kuntakesun mukaiset tavoitteet.....	4
1.4 Sivistyksen visiosta painopisteiksi	4
2 VARHAISKASVATUSTOIMINTA.....	4
2.1 Varhaiskasvatustoiminnan lähtökohta	4
2.2 Laaja-alainen osaaminen	4
2.3 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu	5
2.4 Pienryhmätyöskentely.....	5
3 VARHAISKASVATUKSEN KEHITTÄMINEN.....	5
3.1 Henkilöstön osaamisen tukeminen.....	5
3.2 Varhaiskasvatussuunnitelman toteutumisen tukeminen	6
3.3 Palaverit ja suunnittelukäytännöt	6
3.4 Yhteistyö vanhempien kanssa	6
3.5 Varhainen tuki	6
3.6 Toiminnan arviointi	7
3.7 Viestintä	7
4 VARHAISKASVATUSSUUNNITELMAN MUKAINEN TOIMINTA 2025-2026.....	7
4.1 Teemat ja kehittämisen kohteet 2025-2026	9
4.2 Tapahtumat ja retket.....	10

1 VARHAISKASVATUKSESTA YLEENSÄ

Varhaiskasvatus pohjautuu Varhaiskasvatukseen, Varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin (OPH 2022), Vesilahden kunnan varhaiskasvatussuunnitelmaan, Ympäristökasvatussuunnitelmaan ja kunkin lapsen (omaan) varhaiskasvatussuunnitelmaan (vasu). Jokainen työtiimi laatii lasten varhaiskasvatussuunnitelmien pohjalta lokakuun loppuun mennessä ryhmän varhaiskasvatussuunnitelman, jossa huomioidaan kunkin lapsen mielenkiinnon kohteet ja tarpeet sekä lasten ja vanhempien toiveet. Lasten osallisuutta vahvistetaan jatkossa tarjoamalla lapsille mahdollisuus osallistua omaan vasukeskusteluun. Perhepäivähoitaja laatii ryhmävasun yhdessä varhaiskasvatusjohtajan kanssa ja sen toteutumista arvioidaan jatkuvana prosessina toimintavuoden aikana.

Kunta ohjaa ja valvoo yksityistä varhaiskasvatusta.

Toimintavuoden 2025-2026 aikana varhaiskasvatuksen painopistealueina ovat leikkiminen, liikkuminen ja luonnossa toimiminen ja oppiminen eri varhaiskasvatusyksiköissä ja -muodoissa. Toimintavuoden teemoja ovat:

- visuaalisen kuvatuon aktiivinen käyttö kaikkien lasten kanssa
- vuorovaikutus- ja sosiaaliset taidot (menetelmänä Pienin askelin)
- Pirhan kuntien yhteisenä projektina Leke-leikit, joiden avulla vahvistetaan lasten itsesäätelyä ja oman toiminnanohjausta.

Varhaiskasvatuslain uudistuksen (Varhaiskasvatukseenlaki 2018/ 540 7. luku § 37) mukaisesti vuonna 2030 päiväkodissa kasvatukseen, opetus- ja hoitotehtävissä toimivasta kolmesta henkilöstä vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus, josta vähintään puolella varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus. Muilla tulee olla vähintään varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kelpoisuus. Vesilahden varhaiskasvatuksessa on reagoitu tulevaan lakimuutokseen ja perustettu yhteensä neljä varhaiskasvatuksen sosionomin tainta.

1.1 Kuvaus Vesilahden varhaiskasvatustoimijoista

- Varhaiskasvatusjohtaja Anne Mäki
- Varhaiskasvatuksen erityisopettaja Päivi Tyrkkö
- Päiväkodin johtaja Hanna Markov
- Päiväkodin johtaja Mirka Nurminen-Lehtimäki
- Päiväkodin apulaisjohtaja Päivi Rantasalo
- Perhekeskuspalveluiden koordinaattori Henna Nenonen
- Varhaiskasvatuksen palvelusihteri Riitta Rautell

Varhaiskasvatussyksikkö	Osoite	Päiväkodinjohtaja	Toimintamalli	Henkilökunta
Peiponpellon päiväkoti	Rautialantie 60, 37470 Vesilahti	Mirka Nurminen- Lehtimäki	10 ryhmää	34
Satumetsän päiväkoti	Koulumäentie 44, 37420 Vesilahti	Hanna Markov	3 ryhmää	8
Peuraniityn päiväkoti	Karholantie 3, 37370 Vesilahti	Hanna Markov	4 ryhmää	10
Perhepäivähoito	Hoitajien määrä		Vastuuhenkilö	
Kunnallinen perhepäivähoito	1		Anne Mäki	
Yksityinen ryhmäperhepäivähoito	3		Anne Mäki	

1.2 Kuntastrategian painopisteiden mukaiset tavoitteet

1. Huomista kohti rakennettu

Varhaiskasvatuksessa panostamme kohtaavaan asiakaspalveluun henkilöstön osaamista tukemalla ja kehittämällä edistäen lasten ja perheiden hyvinvointia.

2. Verkostot

Vesilahden varhaiskasvatuksessa toimimme osana Tampereen kaupunkiseutua ja osallistumme aktiivisesti seudun kehittämiseen. Varhaiskasvatuksessa tehdään monialaista yhteistyötä Pirhan (esim. neuvolan, sosiaalitoimen, terapeuttien) sekä kirjaston ja opetustoimen kanssa.

3. Perheiden palveluilla erottuva kunta

Strategian mukaisesti varhaiskasvatuksessa perhekeskuspalveluiden koordinaattorin työ kohdentuu perheiden sujuvamman arjen tukemiseen ja se on helposti saavutettavaa. Varhaiskasvatuksessa tunnistetaan perheiden tarpeet ja panostetaan ennaltaehkäiseviin ratkaisuihin. Olemme mukana kehittämässä sähköisiä palveluja huomioiden asiakkaiden kokemukset ja tarpeet.

Varhaiskasvatuksessa olemme mukana kehittämässä ja toteuttamassa Unicefin Lapsiystävällinen kunta -toimintamallin edellyttämiä tavoitteita ja toimenpiteitä.

1.3 Kuntakesun mukaiset tavoitteet

- Digitaalisten oppimisympäristöjen asteittainen lisääminen
- Lasten sosiaalisten ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen
- Kiusaamisen ehkäisy
- Lapsia innostetaan ja motivoidaan oppimaan uutta sekä löytämään erilaisia oppimisen tapoja ja menetelmiä ja toimimaan yhdessä

1.4 Sivistyksen visiosta painopisteiksi

- Varhaiskasvatuksessa painotetaan kiireetöntä läsnäoloa, iloisia oivalluksia ja uuden oppimista
- Toiminnan arviointia kehitetään ja arvioinnissa käytetään Valsia (Karvi) sekä arviointiympeyröitä
- Henkilöstön itsearviointia tarkastellaan säännöllisesti ja toimintatapoja kehitetään arviointien pohjalta

2 VARHAISKASVATUSTOIMINTA

2.1 Varhaiskasvatustoiminnan lähtökohta

Varhaiskasvatuksen lähtökohtana on jatkuvasti kehittyvä toimintakulttuuri, jonka tavoitteena on inklusiivinen eli kaikille yhteinen varhaiskasvatus. Varhaiskasvatuksen inklusiivisessa toimintakulttuurissa kukin lapsi voi toimia, kasvaa ja kehittyä omaksi ainutlaatuiseksi itsekseen ja olla aktiivinen toimija omassa yhteisössään.

2.2 Laaja-alainen osaaminen

Toimintamme lähtökohtana on luoda pohjaa lasten laaja-alaiselle osaamiselle. Kuusi toisiinsa liittyvää laaja-alaisen osaamisen osa-alueita ovat:

- ajattelu ja oppiminen
- kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
- itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (sisältäen kehotunnekasvatuksen)
- monilukutaito
- digitaalinen osaaminen
- osallisuus ja vaikuttaminen

Laaja-alaisen osaamisen kehittyminen alkaa varhaislapsuudessa ja se tarkoittaa, että lapsi, tulevaisuuden aikuinen, osaa toimia moninaisessa ja jatkuvasti muuttuvassa yhteiskunnassa. Laaja-alainen osaaminen linkittyy kaikkiin oppimisen alueisiin siten, että kasvattaja ohjaa lasta ajattelemaan kriittisesti, opettaa vuorovaikutusta monenlaisten ihmisten ja yhteisöjen kanssa, antaa lapselle mahdollisuuden opetella osallistumista ja vaikuttamista osallisuuden periaatteiden mukaisesti, ohjaa turvalliseen ja vastuulliseen digitaaliseen osaamiseen ja ohjaa terveelliseen ja turvalliseen itsestä huolehtimiseen nyt ja tulevaisuudessa. Laaja-alaisen osaamisen tarkoitus on ennen kaikkea vaikuttaa arvoihin ja asenteisiin turvataksemme lapsen sosiaalisesti, kulttuurillisesti ja ekologisesti kestävä elämäntapa tulevaisuudessa. Laaja-alainen osaaminen pitää näkyä siinä, miten työskennellään, millaisia ovat oppimisympäristöt ja miten lasten oppimista ja hyvinvointia edistetään tulevaisuutta varten edellä mainituilla tavoilla.

2.3 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu on ollut pakollista varhaiskasvatuksessa 1.6.2023 alkaen, mutta yhdenvertaisuussuunnitelman laatimisessa on kahden vuoden siirtymäaika (velvoite voimassa 1.6.2025). Tasa-arvolain mukaan suunnitelman tulee sisältää selvityksen toimipaikan tasa-arvotilanteesta, tarvittavat toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi sekä arvion aikaisempien toimenpiteiden toteuttamisesta ja tuloksista. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on laadittu toimipaikkakohtaisesti, mutta perhepäivähoitajien ja avoimen varhaiskasvatuksen suunnitelmista vastaa kunta yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa. Sivistyslautakunta hyväksyi varhaiskasvatuksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman 7.5.2024 (Sivla 7.5.2024 § 33).

2.4 Pienryhmätyöskentely

Päiväkodeissa hyödynnetään pienryhmätyöskentelyä yhtenä pedagogisena menetelmänä. Pienryhmät muodostetaan joustavasti kaverisuhteet ja lasten mielenkiinnon kohteet huomioiden. Pienryhmätoimintaa työskentelytapana kehitetään edelleen tulevilla toimintakaudella henkilöstön pedagogisissa palavereissa sekä ryhmävasujen laadinnassa ja toiminnan suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa.

3 VARHAISKASVATUKSEN KEHITTÄMINEN

3.1 Henkilöstön osaamisen tukeminen

- Osakkeen varhaiskasvatuksen koulutukset ja tapahtumat (Treduka)
- Aluehallintoviraston koulutukset
- Varhaiskasvatussuunnitelmaan liittyvät koulutukset
- Ympäristökasvatukseen liittyvät koulutukset
- eVaka-koulutukset
- Eduhouse-koulutukset
- EA-koulutukset
- Varhaiskasvatuksen sisäiset koulutukset ja pedagogiset palaverit

3.2 Varhaiskasvatussuunnitelman toteutumisen tukeminen

- Ryhmävasun laadinta, käyttöönotto, säännöllinen toiminnan arviointi ja arvioinnin tuloksista johdettu kehittäminen
- Varhaiskasvatuksen henkilöstön säännölliset pedagogiset tapaamiset
- Pedagogiset palaverit

3.3 Palaverit ja suunnittelukäytännöt

- Varhaiskasvatuksen suunnittelupäivät kaksi kertaa toimintavuodessa
- Varhaiskasvatuksen johtoryhmän palaverit noin kaksi kertaa kuukaudessa
- Tiimien suunnittelupalaverit toteutetaan syyskuun loppuun mennessä, varhaiskasvatuksen erityisopettaja osallistuu niihin tarvittaessa
- Opettajien pedapalaverit ja sosionomien sekä lastenhoitajien kasvattajatiimipalaverit säännöllisesti
- Päiväkotien talopalaverit noin kaksi kertaa kuukaudessa
- Varhaiskasvatuksen tiimien suunnittelupalaveri syksyllä ja arviointi-iltapäivä keväällä
- Perhepäivähoitaja: kuukausipalaverit, esimiehen ohjauksikäynnit
- Yksityinen varhaiskasvatus: kaksi ohjaus- ja valvontakäyntiä toimintavuoden aikana

3.4 Yhteistyö huoltajien kanssa

- Päivittäinen keskustelu huoltajien kanssa

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma (vasu) laaditaan varhaiskasvatuksen alkaessa. Suunnitelma päivitetään ja sen toteutumista arvioidaan vähintään kerran vuodessa tai useammin, jos lapsen tarpeet sitä edellyttävät.

- Tapahtumat ja juhlat yhdessä perheiden kanssa
- Tiedonsiirtokeskustelut esiopetukseen siirtyvän lapsen osalta
- Asiakaskokemuskyselyt
- Osallisuus; ovensuukyselyt, eVaka-viestintä
- Poukama
- Avoin varhaiskasvatus
- Perheliikunta

3.5 Varhainen tuki

- Huolen varhainen puheeksi otto
- Kolmitasoinen tuki
- Laadukkaan yleisen tuen kehittäminen
- Erialaisten tukimuotojen ja materiaalien hyödyntämien toiminnan ja kommunikoinnin tukena
- Yhteistyö neuvolan ja muiden hyvinvointialueen toimijoiden kanssa (esim. Minun tiimini-toimintamallin palaverit)
- Monialainen yhteistyö esim. kirjaston, terapeuttien yms. kanssa

- Poukama materiaalilainaamo on auki kerran viikossa Vesilahden kirjaston satunurkkauksessa. Poukamasta löytyy monenlaista lainattavaa lapsiperheen arkea helpottamaan. Apuna materiaalien valinnassa ovat varhaiskasvatuksen erityisopettaja ja perhekeskuspalveluiden koordinaattori.
- Siirtymävaiheen (esiopetukseen siirtyminen) yhteistyö

3.6 Toiminnan arviointi

- Yleisen tuen säännöllinen arviointi
- Lapsen osallisuuden vahvistaminen, esim. lapsella on mahdollisuus osallistua omaan vasukeskusteluunsa
- Viikoittainen tiimien toiminnan arviointi tiimipalavereissa, jatkuva oman toiminnan arviointi
- Perhepäivähoitajan toiminnan kuukausittainen arviointi, jatkuva oman toiminnan arviointi
- Ryhmävasun mukaisen toiminnan jatkuva arviointi
- Tavoitekeskustelut vuosittain; toteutetaan yksilö- tai työtiimikeskusteluina
- Asiakaskokemuskyselyn keskeisten tulosten julkistaminen ja kehittämissuunnitelman laatiminen tarvittaessa
- Toiminnan näkyväksi tekeminen - mitä on tehty eri osaamisen alueilla
- Kehitetään palautteen antamisen kulttuuria

3.7 Viestintä

- Asiakasperheiden kanssa viestitään eVakan välityksellä
- Asiakaskokemuskyselyt laaditaan Surveypal-alustan kautta
- Varhaiskasvatuksesta ja varhaiskasvatuksen tapahtumista tiedotetaan kunnan internetsivuilla ja somekanavilla
- Henkilöstöä koskevat työhön liittyvät tiedotteet ja aineistot säilytetään ensisijaisesti Teams-kanavilla

4 VARHAISKASVATUSSUUNNITELMAN MUKAINEN TOIMINTA

2025-2026

Varhaiskasvatuslain mukaisesti toiminnan suunnittelussa ja suunnitelmien mukaisessa toiminnassa huomioidaan lasten mielenkiinnon kohteet sekä lasten ja huoltajien osallisuus suunnitteluun.

Lasten varhaiskasvatuspäivässä toteutuvat eri oppimisen alueet pedagogisesti painottuneessa kasvatuksen, opetuksen ja hoidon kokonaisuudessa:

- kielten rikas maailma
- ilmaisun monet muodot
- minä ja meidän yhteisömme
- tutkin ja toimin ympäristössäni
- kasvan, liikun ja kehityn

Vesilahden varhaiskasvatuksessa painotetaan leikkiä, liikkumista ja luontoa. Lapsille leikkiminen ja liikkuminen on luonnollisin tapa oppia ja haluamme edistää leikillistä ja liikunnallista oppimista erityisesti luonnossa. Vesilahden luonto tarjoaa loistavat ja monipuoliset mahdollisuudet lapsille luonnon kokemiseen, sen arvostamiseen ja siitä nauttimiseen.

Yhteistyö koulun, kirjaston ja kolmannen sektorin kanssa:

- Yhteistyö vapaa-ajan palveluiden kanssa (liikuntatoimi ja kirjasto)
- Yhteistyö esikoululaisten ja Vesilahden senioreiden kanssa
- Yhteistyö seurakunnan ja MLL:n kanssa

4.1 Teemat ja kehittämisen kohteet 2025- 2026

- Valssi (Karvi) – Kansallisen laadunarviointijärjestelmän käytön vakiinnuttaminen
- Unicef- Lapsiystävällinen kunta – tavoitteiden toteuttaminen
- Lasten ja huoltajien yhteisöllisyyden ja osallisuuden tukeminen suunnittelussa, toteuttamisessa, arvioinnissa ja kehittämisessä
- Varhaiskasvatuksen digitoimintakulttuurin edistäminen henkilöstön osaamista kehittämällä ja laitekantaa lisäämällä
- Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman mukaisesti keskustelun käyminen tavoitteiden asettaminen - toiminnan arvioiminen
- Monipuolisen liikkumisen lisääminen varhaiskasvatuksessa ja perheiden arjessa
- Lapsen tunne- ja sosiaalisten taitojen vahvistaminen
- Leke ja visuaalinen tuki

4.2 Tapahtumat ja retket

Kuukausi	Toiminta
Elokuu	<ul style="list-style-type: none"> • Toiminnan käynnistäminen • Henkilökunnan tyhy-tapahtumat
Syyskuu	<ul style="list-style-type: none"> • Tiimipalaverit (perhekeskuspalveluiden koordinaattori ja veo mukana) • Huoltajien illat • Startti-lauantai • Valtakunnallinen liikenneturvallisuusviikko
Lokakuu	<ul style="list-style-type: none"> • Turvallisuusviikko – lähietsintä, sisääntulo ja poistumisharjoitukset • Kunnallisten ja yksityisten perhepäivähoitajien kokous • Lasten valokuvaus Peiponpellon päiväkodissa
Marraskuu	<ul style="list-style-type: none"> • Lasten valokuvaukset Peuraniityn ja Satumetsän päiväkodeissa • Lasten oikeuksien viikon tapahtuma
Joulukuu	<ul style="list-style-type: none"> • Lyhtykulkue • Joulupuuro – Pikkujoulu • Itsenäisyyspäivä • Joulukirkko tai muuta vastaavaa toimintaa
Tammikuu	<ul style="list-style-type: none"> • Liikunnallinen talvitapahtuma • Henkilökunnan koulutus -lauantai
Helmi-kuu	<ul style="list-style-type: none"> • 112- päivä • Ystävänäpäivä • Laskiainen • Esikouluun ilmoittautuminen
Maaliskuu	<ul style="list-style-type: none"> • Tulevien eskarilaisten siirtokeskustelut (koulu+ varhaiskasvatus) • Pääsiäinen
Huhtikuu	<ul style="list-style-type: none"> • Teatteri-, musiikki- tms. kulttuuritapahtuma • Kunnallisten ja yksityisten perhepäivähoitajien kokous
Toukokuu	<ul style="list-style-type: none"> • Vappu • Äitienpäivä • Tulevien esikoululaisten tutustumista kouluun toteutetaan erillisen suunnitelman mukaan kevään aikana • Tulevien esikoululaisten kouluun tutustumispäivä
Kesäkuu	<ul style="list-style-type: none"> • Kesäistä toimintaa, jossa painottuu ulko- ja luontopedagogiikka
Heinäkuu	<ul style="list-style-type: none"> • Kesäistä toimintaa, jossa painottuu ulko- ja luontopedagogiikka

Lisäksi:

- Kirjaston lähteellä - yhteistyösuunnitelman mukainen ohjelma
- Lapsille mahdollistetaan eri liikuntalajeihin tutustumista eri vuodenaikoina
- Isompien lasten ryhmillä toteutetaan kota-/luontopäiviä viikoittain ja pienempien lasten kanssa metsäretkiä viikoittain
- Perhepäivähoitajien liikuntasalivuoro parillisten viikkojen tiistaina
- Poukama
- Perheliikuntaillat